

עת"א 53809/02/23 - מוחמד מחאמיד (אסיר) נגד שירות בתי הסוהר

בית המשפט המחוזי בחיפה

12 מרץ 2023

עת"א 53809-02-23 מחאמיד (אסיר) נ' שירות בתי הסוהר

בפני	כב' הנשיא רון שפירא
עותר	מוחמד מחאמיד (אסיר) ע"י ב"כ עו"ד סלאם שריף
נגד	שירות בתי הסוהר
משיב	

פסק דין

הרקע לעתירה וטענות הצדדים בתמצית:

בפני עתירת אסיר במסגרתה הוא עותר נגד החלטת המשיב שלא לשלבו בסבב חופשות.

העותר הינו אסיר פלילי המרצה מאסר בפועל של 4.5 שנים החל מיום 02.10.19 לאחר שהורשע על פי הודאתו בעבירות נשק (נשיאה והובלה), ירי מנשק חם, סיוע לחבלה בכוונה מחמירה, סיוע לחבלה חמורה בנסיבות מחמירות וסיוע לפציעה בנסיבות מחמירות. מסווג לקטגוריה ב'1 משטרה. טרם יצא לחופשות במאסרו.

העותר טוען כי הוא נמצא במסלול שינוי של חייו, כי היה תומך באגף עצורים, כי עבר לבית סוהר חרמון לצורך טיפול באלימות ועבר טיפול במחלקה של אלימות. נמצא באגף אסירי עבודה ומועסק במטבח, מרצה את מאסרו על הצד הטוב ביותר, ללא אירועים חריגים ודוחות משמעת. נשוי ואב לילד קטן. חשוב לו לראות את בנו. נטען כי נכון שהעותר לא סיים את הטיפול. בכלא חרמון היה אירוע והרחיקו אותו מהמחלקה. בכלא שטה לא היו דוחות משמעת. הוא נמצא במאסר תקופה ארוכה ועבר כברת דרך טיפולית. היה בתכנית 12 חודשים ו-15 חודשים היה תומך. זה שלא רצה להמשיך לא אומר שהוא מסוכן. הוא הועבר לכלא קישון שם אין קבוצה מתאימה. הוא מתפקד כאסיר עבודה.

המשיב טוען כי ביום 13.02.23 בחן הגורם המוסמך את בקשת העותר לצאת לחופשה והחליט לדחותה בשל התנגדותם של גורמי הטיפול וחומרת עבירותיו של העותר. נטען כי לאסירים אין זכות קנויה לצאת לחופשות וכי לגורם המוסמך שיקול דעת רחב בהקשר זה. חופשה הינה פריבילגיה הניתנת לאסיר כאשר התנהגותו ללא דופי, בהעדר חמ"ן שלילי וכאשר הוא משתתף במסגרת טיפולית במידה והוגדר כמתאים לטיפול וקיימת יכולת של שב"ס לטפל בו. בעת שקילת בקשה לאישור חופשה על המשיב להביא בחשבון גם את מידת הסכנה הנשקפת לציבור או לאסיר במהלך החופשה. במקרה זה מדובר בעותר בעל נזקקות לטיפול ייעודי בתחום האלימות הכללית. במהלך מאסרו נערכו ניסיונות לשלבו בשתי מחלקות ייעודיות בתחום זה אך העותר נפלט מהמחלקות בשל אירועי אלימות. עם קליטתו בקישון הובהר לו כי

עליו להשלים טיפול ייעודי בתחום אלימות כללית וכי טיפול מסוג זה אינו קיים בקישון. לאחר בחינה מול גורמי הטיפול בכלא שטה הוצע לו לשוב להמשך טיפול במחלקה אך העותר סירב לשילובו כאמור. הודע לעותר כי כל עוד לא ישלים טיפול ייעודי בתחום עבירותיו לא יומלץ לחופשות או שחרור מוקדם. בשלב זה בטרם השלים העותר את הטיפול הייעודי בתחום עבירותיו אינו מומלץ לחופשות. העותר מרצה עבירות נשק חמורות המקימות חזקת מסוכנות שצריכה להנחות את שב"ס בכל הנוגע לתנאי הכליאה. במקרה זה נוכח העבירות שבגינן מרצה העותר מאסרו וקיימת התנגדות מנומקת של גורמי הטיפול מאחר שהעותר טרם עבר טיפול שיש בו לאיין מסוכנותו ביציאה לחופשה, אין העותר רשאי ליהנות מטובת הנאה המוקנית למי שמתנהל כדבעי בין כותלי הכלא ותכליתה ליצור תמריץ להתנהגות חיובית של האסיר.

דין והכרעה:

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת המסמכים שהוצגו לעיוני הגעתי למסקנה כי אין מקום לקבל את העתירה שכן לא נפל פגם המצדיק התערבות בהחלטת המשיב.

כפי שהובהר על ידי המשיב, וכפי שעולה מהמסמכים שהוגשו, העותר נפלט פעמיים ממסגרות טיפוליות וזאת בשל אירועי אלימות. על כן, לא השלים העותר את המסגרות הטיפוליות הדרושות לצורך איון מסוכנותו.

לאסיר אין זכות קנויה לצאת לחופשה והחלטה בעניין זה נתונה לשיקול דעתו של הגורם המוסמך אצל המשיב. כמו כן, אין זו דרכו של בית המשפט להתערב בהחלטות הנוגעות ליציאתו של אסיר לחופשה אלא במקרים חריגים, ובהקשר זה לא יחליף בית המשפט את שיקול דעתו של שב"ס בשיקול דעתו שלו [רע"ב 8174/21 שרון רווח נ' שירות בתי הסוהר (29.11.2021); רע"ב 9/12 פלוני נ' מדינת ישראל (4.4.2012)].

יצוין לעניין זה כי כאשר מדובר באסיר המרצה מאסרו בגין עבירות הקשורות בנשק, ובמיוחד ירי בנשק בכוונה לפגוע, יש להביא בחשבון גם את הפסיקה המחמירה בשלבים שונים של ההליך הפלילי בנוגע לעבירות בנשק. כפי שנקבע בפסיקה, מדובר בעבירות חמורות, המקימות חזקת מסוכנות ומעורבותו של העותר במעשים מסוג זה משפיעה גם על השיקולים בכל הנוגע לתנאי הכליאה שלו, רמת האבטחה הנדרשת בעניינו וכן האפשרות להוציאו לחופשה. על כן, על רקע ביצוע העבירות הקשורות בנשק שבגין ביצוען מרצה העותר מאסר, ומאחר שהעותר לא השלים את הטיפולים הדרושים בנושא אלימות ובנושא נשק, קיימת מסוכנות בהוצאתו לחופשות. סוג העבירות בהן הורשע העותר, טיבן ונסיבותיהן, על רקע האלימות הגואה בחברה הערבית לאחרונה ומחיר הדמים שגובה אלימות זו, מחזקים את סבירות ההחלטה שקיבל שב"ס בעניינו.

בסיכומי של דבר, לאור המפורט לעיל, לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת המסמכים שהוצגו לעיוני, הגעתי למסקנה כי החלטת המשיב בעניינו של העותר הינה החלטה שהתקבלה בהליך מנהלי תקין, מדובר בהחלטה שהתקבלה משיקולים ראויים, אשר הינה החלטה סבירה ועניינית בנסיבות העניין. לא נפל בהחלטת המשיב פגם המצדיק התערבות של ביהמ"ש בהחלטה.

על כן, העתירה נדחית. יחד עם זאת, מן הראוי כי יעשה מאמץ לשלב את העותר במסגרות הטיפוליות המתאימות בהקדם, על מנת שניתן יהיה לשיקול בקשתו להשתלב בסבב חופשות ובשים לב לכך שאירועי האלימות הנטענים הינם ישנים. יצוין כי אם העותר רוצה להשתלב בסבב חופשות עליו לשתף פעולה ולהסכים לעבור למתקן כליאה שבו יש תכניות טיפול מתאימות. בכפוף לאמור, העתירה נדחית.

המזכירות תעביר החלטה לצדדים ולעותר באמצעות שב"ס.

ניתן היום, י"ט אדר תשפ"ג, 12 מרץ
2023, בהעדר הצדדים.
רון שפירא, נשיא